

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121209949
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8121209949.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., zastúpenej: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53450345, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenému: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 8Csp/171/2021-78 zo dňa 12.4.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol, cit.: „I. Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 22.12.2016, je bezúročný a bez poplatkov. II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 22.12.2016 v článku 6. Poplatky, bod 1., v znení: „Poplatok za upomienku 20,- €, ktorý je splatný v deň odoslania upomienky“, je neprijateľná. III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyňu trovy konania v rozsahu 100 %.“

2. Súd takto rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako aj určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobu odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Sberbank Slovensko, a.s. dňa 22.12.2016 uzavrela ako spotrebiteľka Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX (ďalej aj „Zmluva“), ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 11.100,- eur. Tento úver bola povinná splácať v 60 mesačných splátkach po 230,91 eur. Zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), k), z) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „ZoSÚ“). Zmluva uvádza priemernú RPMN na úrovni 12,34 %, čo je nesprávna výška, pretože ako vyplýva z údajov zverejnených na webovom portáli Ministerstva financií SR, v danom období na obdobný spotrebiteľský úver bola priemerná RPMN na úrovni 9,05 %. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

3. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi sporovými stranami má bezpochyby formulárový charakter, „zmluvná voľnosť“ žalobkyne bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru. Zmluva

obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v článku 6. Poplatky, bod 1., podľa ktorého sa mala zaviazat' aj na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky dodávateľa, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom.

4. Aplikujúc ust. § 497, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) a § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 21 ods. 1, § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalovaného uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o úvere majúcu charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 a nasl. ZoSÚ, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 11.100,- eur. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa ust. § 9 ods. 2 písm. z) ZoSÚ aj uvedenie priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov. Keďže Zmluva bola uzatvorená v decembri 2016 povinnosťou veriteľa bolo uviesť priemernú RPMN za tretí štvrtrok 2016 podľa údajov uverejnených Ministerstvom financií SR. Zo Zmluvy však vyplýva, že právny predchodca žalovaného uverejnil priemernú hodnotu RPMN úverov poskytovaných bankami, a teda nie všetkými veriteľmi (vrátane nebankových subjektov), čím nedošlo k naplneniu zákona v dôsledku uvedenia zavádzajúcej informácie zo strany právneho predchodcu žalovaného. Uvedenie nesprávnej priemernej hodnoty RPMN možno dať na roveň tomu, ako keby tento údaj nebol uvedený vôbec, z tohto dôvodu je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

5. Súd prvej inštancie sa v ďalšom zaoberal otázkou ne/prijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, z čoho naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 27/2018 z 28. marca 2019). O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

6. Proti rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie, ktorým žiadal, aby žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá a žalovanému priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s jeho argumentáciou prečo nemožno považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový a určenia neprijateľných podmienok, keď v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky ignoroval argumentáciu, prečo stanovil celkovú výšku poplatkov za upomienky práve v hodnote 20,- eur. Súd sa nevenoval ani námietke rozporu nároku uplatneného žalobcami s dobrými mravmi a námietke, že ide o šikanóznny výkon práv spotrebiteľov. Zdôraznil, že súd vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov iba z dôvodu, že v zmluve sa nachádza nesprávna výška priemernej RPMN, s čím žalovaný nesúhlasil. Zo žiadneho právneho predpisu mu nevyplýva povinnosť uviesť priemernú RPMN za všetky novoposkytnuté úvery, keďže žalovaný je banka, uvádza vždy RPMN v príslušnom segmente. Neexistuje žiaden relevantný dôvod, aby uvádzal priemernú RPMN za produkty iných subjektov. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch navyše platí, že úver je bezúročný a bez poplatkov iba ak v zmluve chýba údaj o RPMN.

7. Upomienka spoplatnená sumou 20,- eur nemôže byť považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože je účtovaná v odôvodnenej výške, ktorá má svoj základ v právnom poriadku SR a navyše je účtovaná v záujme spotrebiteľa. Poplatok za vyslanie upomienky nahrádza veriteľovi náklady spojené s jej vystavením. Ide o sumu v hodnote 1 sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v obchodných záväzkových vzťahoch podľa § 369c Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 nariadenia vlády č. 21/2013. Za adekvátnu paušálnu náhradu súvisiacu s rovnakým plnením považoval európsky zákonodarca už sumu 40,- eur. Súd mal žalobu zamietnuť aj s poukazom na čl. 5 CSP, keďže žaloba bola podaná po viac ako štyroch rokoch po dobrovoľnom predčasnom splatení úveru, pri ktorom sa voči spotrebiteľom neuplatnili žiadne ustanovenia, ktoré považujú za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Rovnako mal odvolateľ za to, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o trovách konania, vôbec nezohľadnil, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že neprijateľnými zmluvnými podmienkami sú dve ustanovenia zmluvy a určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo 4 dôvodov, išlo teda o 6 samostatných predmetov sporu a žalobkyňa bola procesne úspešná iba v 2 zo 6 samostatných nárokov, teda iba v 1/3 sporu. Žalovaný bol úspešný v 2/3 sporu, a má nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 33,3%.

8. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Argumentácia žalovaného je nesprávna čo sa týka RPMN, keďže podľa § 21 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú relevantné súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za príslušný štvrťrok. Spotrebiteľ má mať možnosť porovnať spotrebiteľské úvery od rôznych veriteľov aj podľa dĺžky trvania úveru, v kontexte s ďalšími obsahovými náležitosťami zmluvy už na prvý pohľad a nie štúdiom zmlúv. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 z 29.9.2021. Žalobkyňa nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že v konaní išlo o 6 samostatných nárokov. Predmetom sporu v prvej časti konania bola bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je irelevantné, z akých dôvodov došlo k posúdeniu tohto nároku.

9. Žalovaný v replike zotrval na všetkých dôvodoch uvedených v odvolaní, rovnako žalobkyňa v duplike poukázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia. Aj v ďalších vyjadreniach sporové strany zotrvali na predchádzajúcej argumentácii.

10. Odvolací súd rozsudkom sp. zn. 10CoCsp/20/2022 z 29.6.2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalovaný dovolanie a dovolací súd uznesením sp. zn. 5Cdo/182/2023 zo 17.12.2024 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že odvolací súd sa nevysporiadal s namietanými vadami a argumentáciou žalovaného, preto treba prisvedčiť dovolateľovi, že uviedol iba svoje vlastné úvahy, pričom ani nevymedzil, či ide o úvahy nad rámec (nedostatočného) odôvodnenia prvoinštančného súdu alebo zistil iný dôvod určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V danom prípade neboli naplnené zákonné podmienky na umožnenie odvolaciemu súdu v odôvodnení rozsudku sa iba stotožniť s odôvodnením súdu prvej inštancie, keďže z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy založil na uvedení nesprávnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. z) ZoSÚ a náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) ZoSÚ považoval za splnené. Odvolací súd však napriek tomu, že konštatoval dostatočný rozsah zisťovaného skutkového stavu, ako aj to, že zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver, v bode 33 odôvodnenia už rozporuplne a nejasne poukázal na § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, podľa ktorého pri údají o RPMN zákon vyžaduje uvedenie všetkých predpokladov na jeho výpočet, teda nestačí uviesť len jeho výšku v percentách. Údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nemožno stotožňovať.

11. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že úverová zmluva neobsahovala údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a neobsahovala ani údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa ako predpokladu potrebného na výpočet RPMN a v zmluve uvedená suma 13.854,60 eur je označená ako celkové náklady dlžníka spojené s úverom, zmenil tak skutkový stav veci, čím založil zmätočnosť rozhodnutia, keďže podľa § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Odvolací súd si svoju povinnosť vysporiadať sa s predmetnou zásadnou argumentáciou nesplnil a žalovanému neposkytol žiadnu odpoveď, iba stroho poukázal na dostatočne odôvodnený výklad problematiky súdom prvej inštancie, a to aj napriek tomu, že sa vo svojom odôvodnení odchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez toho, aby rešpektoval povinnosť opakovania alebo doplnenia dokazovania, čím zasiahol do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

12. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

13. Odvolací súd po vrátení veci vyzval sporové strany na vyjadrenie podľa § 382 CSP. Vo výzve uviedol, že v doterajšom konaní neboli aplikované ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) a § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch a § 9a ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (22.12.2016).

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

15. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

16. Podľa § 9a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, od spotrebiteľa nemožno požadovať úhradu nákladov vymáhania pohľadávky vo výške prevyšujúcej skutočné náklady, ktoré vznikli osobe, ktorá v mene veriteľa alebo vo vlastnom mene vymáha pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy.

17. Ďalej vo výzve odvolací súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 23.1.2025 vo veci C-677/23 (ktorej konanie inicioval), podľa ktorého, cit.:

53. Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere, alebo stačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

54. Na úvod treba pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN a celkovú sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere, pričom musia byť tiež uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.

55. Pokiaľ ide o tieto predpoklady, treba uviesť, že článok 19 smernice 2008/48 po prvé v odseku 3 stanovuje, že výpočet RPMN vychádza z predpokladu, že zmluva o úvere zostane platná počas dohodnutého obdobia a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje záväzky za podmienok a v lehotách stanovených v zmluve o úvere. Po druhé podľa odseku 4 tohto článku v prípade zmlúv o úvere obsahujúcich doložky umožňujúce zmeny úrokovej sadzby úveru a prípadne poplatkov zahrnutých do RPMN, ktoré však nemožno stanoviť v čase výpočtu, sa táto RPMN vypočíta na základe predpokladu, že úroková sadzba úveru a ostatné poplatky zostanú fixné vo vzťahu k pôvodnej úrovni a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o úvere. Po tretie odsek 5 uvedeného článku stanovuje, že v prípade potreby sa pri výpočte RPMN môžu použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe I tejto smernice. Po štvrté táto príloha v časti II písm. a) až j) spresňuje rôzne dodatočné predpoklady potrebné na výpočet RPMN.

56. Treba dodať, že povinnosť uviesť predpoklady použité na výpočet RPMN pomocou reprezentatívneho príkladu je stanovená aj v článku 5 ods. 1 písm. g) a v článku 6 ods. 1 písm. f) smernice 2008/48 ako požiadavka na poskytnutie informácií pred uzavretím zmluvy.

57. Zmienka o rôznych predpokladoch použitých na výpočet RPMN v štádiu pred uzavretím zmluvy umožňuje vykonať cieľ uvedený v článku 5 ods. 1 smernice 2008/48 týkajúci sa informácií potrebných na porovnanie rôznych ponúk, aby sa spotrebiteľ mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie, pričom toto porovnanie musí byť možné vykonať s prihliadnutím na RPMN podľa rôznej dĺžky trvania ponúk, ktoré má k dispozícii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Soho Group, C-686/19, EU:C:2020:582, bod 48).

58. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami.

59. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice.

60. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 70).

61. Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam.

62. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 71).

63. Vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje.

64. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.“

18. Odvolací súd vo výzve uviedol, že po preskúmaní spisovej dokumentácie zistil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX z 22.12.2016 neobsahuje reprezentatívny výpočet RPMN, v zmluve sa uvádza len výška RPMN 9,48 % (čl. 2 Zmluvy), pričom úplne absentujú predpoklady na jej výpočet. V zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Súdneho dvora zmluva o spotrebiteľských úveroch, ktoré neobsahujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ sú postihnuté sankciou podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu, čo sa týka napadnutej zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 6 Zmluvy, predmetné dojednanie zmluvy pri nákladoch spojených s vymáhaním pohľadávky nevychádza zo skutočne vynaložených nákladov, ale uvádza paušálnu sumu 20,- eur, čím sa odchyľuje od kogentného znenia § 9a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré kladie dôraz na skutočnú výšku nákladov, ktoré veriteľovi vznikli pri vymáhaní pohľadávky, čo samo o sebe ju robí neplatnou a je v rozpore s princípom dobrej viery, podľa ktorého spotrebiteľ právom v dobrej viere očakáva, že zmluvné vzťahy, do ktorých vstupuje a ktorých obsah nemôže ovplyvniť, sú upravené v súlade s platnými právnymi predpismi.

20. Žalovaný vo vyjadrení k výzve uviedol, že napriek rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 a v ňom uvedeným záverom v čase uzavretia úverovej zmluvy ustanovenie § 9 ods. 1 písm. k) ZoSÚ nevyžadovalo ako zákonnú náležitosť úverovej zmluvy reprezentatívny výpočet RPMN. Vysvetlenie toho, čo je RPMN a aké sú predpoklady jej výpočtu, zmluva uvádza na začiatku str. 2, pričom odkazuje na § 19 ZoSÚ, ktorý tieto predpoklady definuje a uvádza aj vzorec na výpočet. Poskytnutie reprezentatívneho výpočtu RPMN bola iba predzmluvná informácia podľa § 4 ods. 1 písm. g) ZoSÚ, nie však náležitosť úverovej zmluvy. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ umožňuje vyhlásiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru len ak chýba náležitosť zmluvy výslovne uvedená v § 9 ods. 1 ZoSÚ. Ak žalovaný nepreukáže poskytnutie predzmluvnej informácie podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ, nemôže to mať za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný pri podpise zmluvy vyčíslil náklady spojené s vymáhaním pohľadávky na sumu 20,- eur. Žiaden právny predpis nestanovuje, čo sú oprávnené a neoprávnené náklady pri uplatnení upomienky. V každom prípade musí ísť o priame hotové výdavky. Okrem celej sumy poštovného za jej zaslanie, sú to náklady na zabezpečenie papiera a obálky. Ďalšie náklady, ktoré sú s ňou priamo a bezprostredne spojené, zahŕňajú náklady na zamestnancov, ktorí musia upomienku vystaviť, vytlačiť, vložiť do obálky a zaslať, ako aj vykonať kontroly s ňou súvisiace, ako aj všetky náklady potrebné na ich pracovné miesta. Suma, v ktorej bola odplata za upomienku vyčíslená, navyše nie je zjavne neadekvátna, keďže predstavuje polovicu sumy paušálnej náhrady nákladov spojenej s uplatnením pohľadávky v obchodných záväzkových vzťahoch podľa § 369c OZ v spojení s § 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., podľa ktorého je adekvátna suma náhrady za upomienku až v sume 40,- eur. Podľa § 4a ods. 4 ZoOS navyše platí, že spotrebiteľ má právo účtovať iba také náklady, s ktorými súhlasil spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy. Na uplatnenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky voči spotrebiteľovi sa tak vyžaduje, aby bola ich presná suma uvedená v zmluve.

Inak ako uvedením konkrétnej vyčíslenej sumy do zmluvy (aj keď môže na súd pôsobiť paušálne), ich stanoviť nemožno.

21. Žalobca vo vyjadrení k výzve uviedol, že naďalej na svojej námietke o absencii náležitosti predpokladov na výpočet RPMN zotrúva. Potrebné údaje žalovaná označuje iba ako ďalšie samostatné náležitosti zmluvy, ale nie s pomenovaním, že ide o predpoklady na výpočet RPMN, ktoré zákon a smernica vyžadujú popri náležitosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Poukázal na aktuálny rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 z 23.1.2025, podľa ktorého zmluva obsahuje predpoklady použité na výpočet RPMN len vtedy, ak sú tieto v zmluve uvedené ich slovným pomenovaním, so súčasným priradením ich číselnej hodnoty k týmto pomenovaniam, teda tak, aby ich spotrebiteľ nehľadal skúmaním obsahu zmluvy, ani čo sa týka ich slovného vyjadrenia, ani čo sa týka ich číselného vyjadrenia. V zmluve musia byť predpoklady použité na výpočet RPMN uvedené v takej forme, aby bolo možné overiť správnosť výpočtu RPMN, a to nie je možné inak, ako porovnaním čísel a z nich vyplývajúcich výsledkov výpočtov a nie porovnaním slov. Predpoklady použité na výpočet RPMN tak vyjadrujú v jednote svoju gramatickú, ako aj matematickú podstatu, s cieľom vypočítať hodnotu RPMN. Bez tejto jednoty nie je výpočet RPMN možný. Matematická podstata výpočtu RPMN spočíva vo výpočte RPMN podľa presne definovaného vzorca, ktorý zahŕňa sumy, časové obdobia a ďalšie údaje, vyjadrené číslami. Vloženie slovných pojmov a nie konkrétnych číselných hodnôt do vzorca, nemá žiadny výpočtový význam, výstup by nebol číselne vyjadriteľný. Ak v zmluve chýbajú číselné údaje priradené k názvom jednotlivých predpokladov použitých na výpočet RPMN, nemožno hovoriť o skutočnom uvedení predpokladov použitých na výpočet RPMN, keďže informácie sú neúplné a výpočet nemožno reálne vykonať. Pritom tieto slovné vyjadrenia jednotlivých číselných premenných, dosadzovaných do vzorca na výpočet RPMN, musia byť označené tak, aby bolo jasné, že ide o predpoklady použité na výpočet RPMN, keďže spotrebiteľ nie je povinný vedieť, čo sú to predpoklady použité na výpočet RPMN a ak by ich aj chcel v zmluve hľadať, nie je povinný vedieť, čo má vlastne hľadať, pod akými slovami a pod akými číslami. Zmluva musí napr. obsahovať nadpis „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, a k tomuto nadpisu musia byť priradené konkrétne názvy jednotlivých predpokladov použitých na výpočet RPMN, vyjadrené ich pomenovaním, napr. výšky úveru, s číselným vyjadrením výšky úveru. Matematicky by to bolo možné vyjadriť tak, že všeobecný nadpis „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, predstavujú základnú množinu a konkrétne názvy jednotlivých predpokladov použitých na výpočet RPMN v konkrétnej zmluve, s ich číselným vyjadrením sú prvkami tejto množiny. K matematickej podstate predpokladov použitých na výpočet RPMN poukazuje napr. aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-290/19, z ktorého vyplýva, že výpočet RPMN musí byť s presnosťou na jedno desiatinné miesto. Rovnako z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 vyplýva, že zmluva musí obsahovať údaje nevyhnutné na uskutočnenie výpočtu RPMN, ktoré je nutné doplniť do vzorca na výpočet RPMN (samotný vzorec však zmluva obsahovať nemusí, ten je obsiahnutý v úniovom aj vnútroštátnom práve). Aj z tohto rozsudku vyplýva, že údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie výpočtu musia byť len čísla, nemôžu nimi byť slová. Na správne pochopenie rozsudku SD EÚ vo veci C-677/23 a inštitútu predpokladov použitých na výpočet RPMN poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoCsp/16/2024 z 30.1.2025 a sp. zn. 1CoCsp/18/2023 z 27.2.2025, ako aj rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k. 7Csp/72/2023-145 z 29.1.2025, zatiaľ neprávoplatné rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/140/2024 z 27.1.2025; sp. zn. 11Csp/180/2024 z 26.2.2025; sp. zn. 17Csp/157/2024 z 4.2.2025; sp. zn. 29Csp/140/2024 z 27.1.2025, ktoré priložil ako prílohu k vyjadreniu.

22. V ďalšej časti vyjadrenia citoval § 9 ods. 2 písm. j), g), h) zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy; čl. 10 ods. 2 písm. g); čl. 3 písm. g), h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „Smernica“). Zo strany žalovanej ide už v podstate o viackrát opakované námietky, ktoré boli posudzované aj v dovolacom konaní, týkajúcom sa rovnakej problematiky a vo vzťahu k formuláru zmluvy o spotrebnom úvere z rovnakého obdobia. Odpoveď na danú námietku, resp. otázku už žalovaná dostala prinajmenšom v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/234/2021 z 29.9.2021 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/7/2023 z 28.2.2024 (R 17/2024), ktoré doložil v prílohe k vyjadreniu, a sú vydané priamo vo vzťahu k žalovanej, predmetný formulár spotrebiteľskej zmluvy bol už posúdený ako bezúročný a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch jasne v § 2 označenom ako „vymedzenie pojmov“ definuje jednotlivé legálne definície vrátane ich obsahu. Celkové náklady spotrebiteľa sú rozdielnou veličinou oproti celkovej sume, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ktorá je tvorená súčtom samotného spotrebiteľského úveru a celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom. V danom prípade

zmluva neobsahuje údaj o celkovej sume, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, obsahuje len údaj o celkovej výške nákladov spotrebiteľa podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v čl. 2 predmetnej zmluvy s názvom „Podmienky úveru“ je uvedené, že „Celkové náklady Dlužníka spojené s Úverom: 13.854,60 eur“. Osobitná úprava spotrebiteľských úverov je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pričom vyžaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórnych náležitostí vymenovaných *expressis verbis* ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom neuvedenie, resp. aj nesprávne, zmätočné, neúplné alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zákonom požadovaných obligatórnych náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, akoby v zmluve takýto údaj nebol obsiahnutý vôbec.

23. Transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES bola prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v EÚ vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 41). Z odôvodnenia tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je najmä zabezpečiť, aby spotrebiteľ dostal pred uzavretím zmluvy o úvere primerané informácie o spotrebiteľskom úvere v celej EÚ, čo mu umožní porovnať tieto úvery z hľadiska výhodnosti. V prípade zamieňania obligatórnych náležitostí celkových nákladov a celkovej sumy ide o prípad, pri ktorom má spotrebiteľ pochybnosti o rozsahu svojho záväzku. V zmysle uvedeného nemožno dospieť k záveru, že požiadavka celkovej sumy je v Zmluve zachovaná, resp. uvedená určito a transparentne. Vo vzťahu k nesprávnej priemernej RPMN poukázala žalobkyňa na svoju doterajšiu argumentáciu, ako aj na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu.

24. V otázke neprijateľnej zmluvnej podmienky v podobe poplatku za upomienky sa stotožňuje so závermi doteraz prezentovanými súdmi v tomto konaní, ako aj s aplikáciou § 9a ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poplatok za upomienky predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú paušálnu sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením záväzku, a to za akékoľvek omeškanie, hoci aj 1 cent. Poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, keďže dodávateľ požaduje paušálne plnenie nad rámec skutočných a účelných výdavkov. Prečo dodávateľ nevyužil efektívnejšie a v podstate bezplatné možnosti, akými sú e-mailové alebo SMS notifikácie alebo telefonické oznámenia? Z formulára Zmluvy nijako nevyplýva, aby bola daná nejaká možnosť voľby, či a akým spôsobom spotrebiteľ chce byť upovedomený na omeškanie. Rozhodovacia prax súdov SR zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je ustanovenie, ktoré vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). V danom prípade vychádzajúc zo Zmluvy je poplatok vyrubený za každú upomienku pre akýkoľvek prípad v paušálnej sume a v neobmedzenom počte. Neobhaja akékoľvek porušenie zmluvných povinností, avšak je potrebné si uvedomiť, akým spôsobom napr. k omeškaniu dochádza, či to nie je len neprípustným započítavaním splátok v poradí podľa vôle veriteľa alebo iba v nepatrných sumách. Zároveň je nutné dodať, že veriteľovi sú priznané pri omeškaní zákonné úroky z omeškania. Značnú nerovnováhu dokresľuje skutočnosť, že poplatok je iba jednostranný a veriteľ nijako nie je dotknutý v prípade porušenia záväzkového vzťahu. Ak veriteľ za omeškanie, okrem regulárnych úrokov, ukladá spotrebiteľovi aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú vo formulárovej zmluve nemohol spotrebiteľ odmietnuť, využil tým obchodník svoju mocenskú nadvládu nad spotrebiteľom. Poukázal aj na rozhodovacu prax súdov, podľa ktorej, ak súdy rozhodujú o zmluvných podmienkach, ako sú zrážky zo mzdy a ďalšie zabezpečovacie inštitúty, dohody o uznaní dlhu, dohody o predĺžení premlčacích dôb, následky odstúpenia od zmluvy, určité prípady postúpení pohľadávok, niektoré výpovede zmlúv, určité rozhodcovské doložky, určité plnenia spotrebiteľa tretej osobe, rôzne administratívne poplatky, pokuty telefónnych operátorov, atď., tak určujú neprijateľnosť zmluvných podmienok nie preto, že ide o právne inštitúty, ktoré sú právom zakázané, ale sú neprijateľnými preto, lebo sú neprijateľnými v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Naviac, neprijateľnosť zmluvnej podmienky sa podľa § 53 ods. 1 OZ hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí a nielen podľa toho, akú

absolútne najvyššiu sankciu zákonodarca pripúšťa, alebo že určitý právny inštitút, ako taký nezakazuje. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že poplatok za upomienky v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilý poškodiť spotrebiteľa. Čo sa týka neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok, tak pre súdenú vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. K pojmu neprijateľná zmluvná podmienka poukázal na publikáciu Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1 – 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 562-567, a uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 371/2018-43 z 20.06.2018.

25. Odvolací súd znova prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

26. Predmetom konania je spotrebiteľský nárok, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie. Rozsudky Súdneho dvora EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu, v ktorom im vnútroštátne právo odporuje, má súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či úverová zmluva obsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti a či sporné zmluvné dojednanie týkajúce sa poplatku za doručenie upomienky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z pohľadu spotrebiteľského práva. V prvej časti odvolací súd predostrie svoju úvahu v otázke neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, v ďalšom sa bude zaoberať, či úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti a právnymi následkami z toho vyplývajúcimi.

27. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

28. Odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom opätovne dospel k záveru, že úver poskytnutý na základe Zmluvy je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie predpokladov potrebných na výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Vo všeobecnosti platí, že spotrebiteľské zmluvy sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jeho zmien, preto súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok nastupuje ex offa aj bez návrhu. Sporné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách by všeobecné súdy mali podrobiť testu neprijateľnosti, ktorý by mal byť vykonaný nie izolovane len z pohľadu gramatickej jasnosti, či zrozumiteľnosti, ale minimálne z hľadiska kritérií dobrej viery, hrubej nerovnováhy, povahy tovaru či služby, pôsobenia ďalších zmluvných podmienok a súvisiacich zmlúv a okolností prípadu (porov. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 31/2023 z 8. februára 2024).

29. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spája v § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti, pričom toto ustanovenie nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Na námietku žalovaného, že slovenský právny poriadok neopravňuje žalobcu na podanie žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľskej zmluvy možno uviesť, že právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu Občiansky zákonník má povahu všeobecného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa osobitnú úpravu danú zákonom o ochrane spotrebiteľa o ďalšie ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Toto právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami si spotrebiteľ môže uplatniť bez ohľadu na to, či záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z jeho strany bol splnený alebo nie. Je nepochybné, že zakomponovanie akejkoľvek neprijateľnej podmienky do zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo strany obchodníka predstavuje porušenie práv alebo

povinností ustanovených zákonom za účelom ochrany spotrebiteľa. Žaloba o určenie, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne, akou je napr. v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, resp. že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa bola naznačená aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 389/2015 zo 14. septembra 2016. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR v súvislosti s § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Uvedené priamo vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019.

30. Podľa názoru odvolacieho súdu, po aplikovaní testu neprijateľnosti, sporné zmluvné dojednanie je neplatné podľa § 53 ods. 1-5 OZ, keďže nešlo o individuálne dojednané ustanovenie zmluvy, toto predpripravené formulárové ustanovenie nemal žalobca možnosť reálne ovplyvniť. Sporné ustanovenie uvádza paušálnu sumu poplatku za zaslanie upomienky v sume 20,- eur, avšak nie je z neho zrejmé, čo do takto špecifikovanej sumy veriteľ započítal, ako ju určil a vyčíslil. Predmetné ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s § 9a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré kladie dôraz na skutočnú výšku nákladov, ktoré veriteľovi vznikli pri vymáhaní pohľadávky. Žalovaný sa bránil tým, že nijaký právny predpis neposkytuje legálnu definíciu reálne vynaložených nákladov, podľa jeho názoru však ide o priame a hotové výdavky. Okrem poštovného tu treba zahrnúť aj cenu za materiál (papier, obálky), mzdové náklady zamestnancov a iné úkony napr. vloženie upomienky do obálky. V tejto súvislosti by odvolací súd zaujímal, aké peňažné vyjadrenie má vloženie upomienky do obálky z celkovej sumy 20,- eur. Ak podľa samotného žalovaného reálne náklady sú priame a hotové výdavky, mzdové náklady určite priamymi výdavkami nie sú, nanajvýš nepriamymi, keďže mesačná mzda zamestnancov sa nemení podľa počtu odoslaných upomienok v tom-ktorom mesiaci a nie je pravdepodobné, že žalovaný odošle každý mesiac rovnaký počet upomienok. Napadnutá zmluvná podmienka nevychádza zo skutočne vynaložených nákladov, ale z paušálnej sumy, čím sa odchyľuje od kogentného znenia § 9a zákona o ochrane spotrebiteľa, čo samo o sebe ju robí neplatnou, a je v rozpore s princípom dobrej viery, podľa ktorého spotrebiteľ právom v dobrej viere očakáva, že zmluvné vzťahy, do ktorých vstupuje a ktorých obsah nemôže ovplyvniť, sú upravené v súlade s platnými právnymi predpismi. Podľa názoru odvolacieho súdu má tento poplatok sankčný charakter, pretože zaň nie je poskytnuté nijaké protiplnenie, čo treba považovať za neprijateľné (teória skutočného plnenia). Navyše poplatok pôsobí v neprospech spotrebiteľa, pretože umožňuje získať na jeho úkor majetkový prospech nad rámec skutočných a účelných výdavkov. Odvolací súd poukazuje na svoju skoršiu rozhodovaciu prax v tejto otázke (porov. 15CoCsp/23/2020 z 11.2.2021; 18CoCsp36/2020 z 28.9.2021; 6CoCsp16/2024 z 19.9.2024).

31. Právne bezvýznamná je námietka žalovaného vo vzťahu k poplatku za upomienku s odkazom na § 369c Obchodného zákonníka v spojení s § 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktoré určujú výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky sumou 40,- eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania, pretože tieto ustanovenia na prejednávajúcu vec aplikovať nie je možné. Ustanovenie § 369c ods. 2 Obchodného zákonníka neumožňuje použitie práva na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v prípade, ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ.

32. Čo sa týka druhej otázky, či úverový vzťah je bezúročný a bez poplatkov, súd prvej inštancie, ktorý správne zhodnotil, že Zmluva o úvere z 22.12.2016 je zmluvou spotrebiteľskou a je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 tohto zákona. K údaju o RPMN odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom

posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Uvedené priamo vyplýva z článku 10 ods. 2 písm. g) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008. Neuvedenie údajov o predpokladoch použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) je spojené s právnym následkom v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo priamo vyplýva z ust. § 11 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

33. V súlade s vyššie uvedeným rozsudkom Súdneho dvora odvolací súd konštatuje, že nestačí samotná možnosť identifikovať tieto predpoklady prečítaním jednotlivých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy. Z obsahu jednotlivých článkov predmetnej úverovej zmluvy je nepochybné, že v zmluve tento údaj chýba, nie je výslovne uvedené, aké predpoklady boli použité na výpočet RPMN, samotné rozloženie údajov o výške úveru, splátkach, intervale, počte a termíne splátok, výške úrokov, úrokovej sadzbe a poplatkov do jednotlivých článkov zmluvy na splnenie povinnosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nepostačovalo. Účelom tohto ustanovenia je totiž to, aby spotrebiteľ pochopil údaj o RPMN a aby mal informáciu o tom, ktoré údaje sa použijú na jej výpočet. Logickým výkladom týchto ustanovení je potrebné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

34. Za týchto okolností treba konštatovať, že spotrebiteľská zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení platnom ku dňu zavretia úverovej zmluvy, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-677/23 z 23.1.2025, aplikovateľným v tejto veci, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z tohto rozhodnutia Súdneho dvora i z citovaného slovenského právneho predpisu vyplýva, že uvedenie len samotnej percentuálnej sadzby RPMN nestačí. Táto absencia špecifikácie predpokladov použitých na výpočet RPMN má potom následok uvedený v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, teda pre nedodržanie ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (k tomu porov. aj (porov. aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoCsp/16/2024 z 30.1.2025; 1CoCsp/18/2023 z 27.2.2025).

35. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok vo výroku o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj vo výroku o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú, ako vecne správny potvrdil.

36. Správne je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov prvoinštančného konania, keď súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel žalobe, preto je úplne irelevantná argumentácia žalovaného, či sa súd prvej inštancie stotožnil so všetkými dôvodmi uvádzanými v žalobe alebo len s niektorými, pričom každý uvádzaný dôvod nemôže byť samostatným nárokom zohľadneným pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania, ale podstatná je miera úspechu v spore, ktorá sa týka žalobného petitu a návrhu na náhradu trov konania.

37. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Zároveň odvolací súd konštatuje, že pre rozhodnutie o trovách konania je podstatné konečné rozhodnutie vo veci samej s tým, že prvoinštančné, odvolacie aj dovolacie konanie tvorí jeden celok toho istého konania, a preto ani žalovaný nemá prípadný nárok na trovy dovolacieho konania, aj keď v ňom bol úspešný, nakoľko podstatným pre rozhodnutie je rozhodnutie vo veci samej, v ktorom bola plne úspešná žalobkyňa.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).